

Návrh na urýchlené rozšírenie kapacít materských škôl a na zabezpečenie vysokokvalitného a moderného technického digitálneho vybavenia pre verejné školy pre žiakov so zrakovým postihnutím

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej aj „POO“) na účel financovania reforiem a investícií v rámci Komponentu 6 pri celkovej alokácii 237,5 mil. EUR s DPH predpokladá 187,4 mil. EUR s DPH určených na kapitálové investície zamerané na zlepšenie dostupnosti vzdelávania, konkrétne budovanie kapacít materských škôl a debarierizáciu väčších stredných škôl a v rámci Komponentu 7 predpokladá celkovú investíciu do digitalizácie v školách v objeme 186,9 mil. EUR s DPH. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) v rámci svojej pôsobnosti v súčasnosti pripravuje podklady na vyhlásenie priameho vyzvania na zabezpečenie plnenia cieľov POO.

MŠVVaŠ SR v rámci snahy o urýchlené čerpanie finančných prostriedkov z POO a za účelom plnenia stanovených cieľov predkladá návrh na určenie priamych prijímateľov v rámci Komponentu 6 a Komponentu 7 POO. Predmetný materiál predkladá v súlade s § 12 odsekom 1 písmeno a) a písmeno c) zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 368/2021 Z. z.“), podľa ktorého: *„Prostriedky mechanizmu sa poskytujú na základe priameho vyzvania podľa § 13 ods. 1 priamo určenému prijímateľovi, ktorým je (...) prijímateľ individuálne určený v pláne obnovy alebo (...) prijímateľ určený rozhodnutím vlády, ktorý je v zriaďovateľskej alebo zakladateľskej pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy alebo je právnickou osobou zriadenou zákonom alebo právnickou osobou zriadenou na základe zákona, a ktorý vykonáva úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu na účely dosahovania míľnikov a cieľov plánu obnovy.“*

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 221 z 28. apríla 2021 v časti C.7 určila MŠVVaŠ SR ako vykonávateľa investícií a reforiem pre komponenty 6, 7, 8, časť komponentu 10. MŠVVaŠ SR preto v súlade s § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 368/2021 Z. z., podľa ktorého: *„Vykonávateľ realizuje investíciu alebo realizuje reformu, ak ju nerealizuje prijímateľ na základe zmluvy podľa § 14“*, plánuje zrealizovať investíciu do budovania kapacít materskej školy v objekte v správe MŠVVaŠ SR na Černyševského ulici 27 v Bratislave.

MŠVVaŠ SR predkladá navrhovaný materiál z dôvodu potreby:

- urýchleného zabezpečenia rozšírených kapacít materských škôl formou rekonštrukcie existujúcich objektov; týmito projektami zároveň prakticky overí možnosti realizácie plnenia cieľov a súvisiacich podmienok vyplývajúcich z POO. Pri budovaní kapacít materských škôl totiž POO predpokladá, že 42,4% výdavkov bude použitých práve na rekonštrukciu existujúcich verejných budov.
- efektívneho budovania kapacít materských škôl formou realizácie pilotného projektu novej modulárnej materskej školy, ktorý bude slúžiť ako príklad dobrej praxe s ohľadom na potrebu zrýchléného budovania kapacít; MŠVVaŠ SR zároveň pripravuje vzorové projektové štúdie modulárnych materských škôl, ktoré budú v prípade záujmu k dispozícii pre samosprávy.
- riešenia akútnej situácie vzdelávania detí so zrakovým postihnutím, ktoré sú vo vzdelávacom procese odkázané na moderné technológie v oveľa vyššej miere, ako iné deti.

Komponent 6:

V rámci **Komponentu 6 Reformy 1** Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch (ďalej len „K6 R1“) má MŠVVaŠ SR **cieľ** vybudovať nové miesta v materských školách. Pri celkovej alokácii 154 832 520 EUR (vrátane DPH). Investícia na 1 novovytvorené miesto predstavuje v súčasnosti po zohľadnení nárastu cien stavebných materiálov a stavebných činností výšku maximálne 17 388 EUR (vrátane DPH).

MŠVVaŠ SR má pri tejto reforme povinnosť plniť **zelenú časť alokácie** (green tag) vo výške 47 133 182,4 EUR (vrátane DPH). Investície v tejto výške teda musia, okrem budovania nových kapacít prispievať aj k napĺňaniu podmienky priemernej 30%-nej úspory primárnej potreby energie, pri maximálnom čerpaní prostriedkov vo výške 17 388 EUR (vrátane DPH) na jedno novovybudované miesto.

MŠVVaŠ SR identifikovalo lokality a konkrétne budovy vo svojom vlastníctve alebo vo vlastníctve štátu, vyššieho územného celku, obce alebo inej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie, v ktorých sa vybudujú nové priestory materských škôl, ktoré budú následne prevádzkované oprávneným zriaďovateľom, resp. určeným prevádzkovateľom. Všetky novovybudované kapacity materských škôl financované z prostriedkov POO musia spĺňať podmienky vyplývajúce z Metodickéj príručky k výstavbe a obnove budov.

Predkladateľ navrhuje za priamo určených prijímateľov v rámci K6 R1 určiť Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Regionálny úrad školskej správy Žilina, Úrad vlády Slovenskej republiky, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Univerzitnú nemocnicu Bratislava, Nemocnicu s poliklinikou F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura v Košiciach, Košický samosprávny kraj a obec Veľká Lomnica.

Odôvodnenie:

Akútna potreba rýchlej realizácie rozšírenia kapacít materských škôl je vyvolaná predovšetkým nadmerným dopytom po miestach v materských školách spôsobeným najmä demografickým vývojom a snahou umiestnenia detí zo sociálne znevýhodneného prostredia do materských škôl, ako aj ďalšími faktormi. MŠVVaŠ SR identifikovalo v rámci svojej pôsobnosti tie objekty a prijímateľov, kde predpokladá okamžitú realizáciu rekonštrukcií, resp. výstavbu nového objektu.

Predpokladaný rozpočet:

Predpokladané náklady na rozšírenie kapacity materských škôl sú uvedené v prílohe č. 1.

Komponent 7:

V rámci Komponentu 7 Investície 1 POO Vzdelávanie pre 21. storočie - Digitálna infraštruktúra v školách (ďalej len „K7 I1“) má MŠVVaŠ SR za **cieľ** zvýšiť dostupnosť inkluzívneho vzdelávacieho systému, ktorý bude orientovaný na individuálne potreby a schopnosť kompenzovať nerovnosti v štartovacích pozíciách vyplývajúce zo zdravotného a sociálneho znevýhodnenia.

Deti so zrakovým postihnutím majú mimoriadne zložitý prístup k informáciám a sú v oveľa väčšej miere odkázané na moderné technológie, ktoré im dokážu zjednodušiť vzdelávací proces.

Predkladateľ navrhuje za priamo určených prijímateľov v rámci K7 I1 Spojenú školu internátnu pre žiakov so zrakovým postihnutím, Svrčia 6, Bratislava-Karlova Ves a Spojenú školu internátnu pre žiakov so zrakovým postihnutím, Nám. Štefana Kluberta 2, Levoča.

Odôvodnenie:

Uvedené školy sú v rámci škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením v súčasnosti na Slovensku ako jediné verejné školy zamerané konkrétne na zrakové postihnutie. Zriaďovateľom Spojenej školy v Bratislave je Regionálny úrad školskej správy v Bratislave a zriaďovateľom Spojenej školy v Levoči je Regionálny úrad školskej správy Prešov.

Uvedené dve školy pre žiakov so zrakovým postihnutím poskytujú kvalitné vzdelávanie s možnosťami kompenzácie a reedukácie postihnutia zraku. Vzhľadom na potrebu zabezpečenia vysokokvalitného a moderného technického vybavenia pre žiakov so zrakovým postihnutím vznikla potreba prednostného zabezpečenia digitálneho vybavenia pre tieto školy pomôckami, ktoré kompenzujú dôsledky straty alebo poškodenia zraku, zvyšujú samostatnosť a nezávislosť ľudí so zrakovým postihnutím.

Prostriedky budú použité na nákup kompenzačných pomôcok a vybavenia uľahčujúceho vzdelávanie pre žiačky a žiakov základných škôl so zrakovým postihnutím, napr. zvukový orientačný maják, povelový vysielateľ k zvukovému majáku, matematický program pre nevidiacich, elektronická čítacia lupa, ultrazvukový detektor prekážok, indikátor farieb, braillovský displej, tlačiareň v Braillovom písme, čítacie zariadenie, zväčšovací program s hlasovou podporou.

Predpokladaný rozpočet:

Predpokladané náklady na nákup technického vybavenia pre Spojenú školu internátnu pre žiakov so zrakovým postihnutím, Svrčia 6, Bratislava-Karlova Ves sú vo výške 148 940 EUR (z toho 77 640 EUR bežné výdavky a 71 300 EUR kapitálové výdavky) a pre Spojenú školu internátnu pre žiakov so zrakovým postihnutím, Nám. Štefana Kluberta 2, Levoča vo výške 226 030 EUR (z toho 102 600 EUR bežné výdavky a 123 430 EUR kapitálové výdavky), t. j. spolu predpokladané výdavky vo výške 374 970 EUR.